

N:o 96.

Af herr **Röing**, om inrättande af ett sjunde postdistrikt.

Med anledning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 168 vid 1908 års riksdag frambar jag en motion, n:o 309, med instämmande af sju riksdagsmän å Göteborgsbänken, i hvilken motion föreslogs, att ett VII postdistrikt omfattande Göteborg med lämpliga delar af nuvarande västra distrikt måtte inrättas.

Kungl. Maj:t hade nämligen i propositionen bland andra omändringar i kungl. postverkets organisation äfven föreslagit indragandet af Göteborgs nu själfständiga postdistrikt samt detsamma förläggande in under det nuvarande västra postdistriktet, som härigenom skulle komma att innefatta, utom sitt nuvarande område, äfven staden Göteborg samt de delar af omgifvande land, hvilka i postalt hänseende räknas in under staden Göteborg.

Riksdagen beslöt emellertid som bekant, att då ofvannämnda proposition först den 16 april 1908 aflämnats till Riksdagen samt Riksdagen under den sedan dess gångna tiden varit upptagen med behandling af åtskilliga andra, delvis ganska omfattande och viktiga frågor, icke godkänna de af Kungl. Maj:t framlagda förslagen till utgiftsstater för postverket att tillämpas under 1909, eller till aflöningsreglemente för tjänstemän vid postverket jämte till detta reglemente hörande öfvergångsbestämmelser, hvaraf följde, att äfven de i ämnet väckta motionerna afslogos.

Af årets statsverksproposition framgår, att Kungl. Maj:t återupprepar sitt förslag, att postdistrikten må fastställas till sex, och får jag på grund häraf ånyo framkomma med samma yrkande, som jag framställde i min motion, n:o 309, vid förra årets riksdag. Jag framhöll i denna motion följande:

»Kungl. Maj:ts förslag stöder sig i denna punkt på det förslag till omändring af kungl. postverket, som afgifvits af en därtill utsedd kommitté den 5 juli 1907. Mot detta förslag till omändring af Göteborgs postala förhållanden har handelskammaren i Göteborg i en underdånig skrifvelse till Kungl. Maj:t framhållit, att detsamma för Göteborgs vidkommande skulle innebära en betydlig försämring, hvarför handelskammaren anhölle, att Göteborg måtte få bibehållas som själfständigt postdistrikt. Af de myndigheter, som hörts öfver handelskammarens skrifvelse hafva kungl. generalpoststyrelsen och postinspektören i västra distriktet tillstyrkt, att Göteborg i postalt hänseende förläggas in under västra distriktet, hvaremot postdirektören i Göteborg afstyrkt den förslagna förändringen, samt tillstyrkt handelskammarens anhållan, att Göteborg måtte bibehållas som själfständigt postdistrikt. Härtill torde kunna fogas, att posttjänstemännen i Göteborg å möte den 15 sistlidne mars enhälligt uttalat sig för bibehållandet af Göteborg såsom själfständigt postdistrikt.

Vid en granskning af de motiv, som åberopats af ofvan berörda kommitté samt af Kungl. Maj:t, för bibehållandet eller indragandet af postdistrikten, finner man, att den hufvudsakligaste vikten lagts på det antal tjänstemän, som finnas inom distriktet, och på mängden af de postförsändelser, som passerat genom postkontoren, under det att man fullständigt bortsett från sådana säregna förhållanden inom distrikten, som skulle kunnat föranleda till ändringar i distriktsindelningen. Ett undantag härifrån har dock af den förut omnämnda kommittén gjorts för Stockholms räkning, i det att kommittéradet i sitt betänkande å sid. 58 såsom motiv för bibehållandet af Stockholms postdistrikt anföra, »att det bör i detta sammanhang äfven uppmärksammas, att i en hufvudstad allmänhetens anspråk på att vara snabbt och väl betjänad gifvetvis måste på det hela taget vara större än i landsorten samt att till följd däraf relativt höga fordringar torde komma att ställas på den närmaste ledningen af de postala förhållandena i hufvudstaden.»

Den statistik, som anförts för att utvisa mängden af behandlade postförsändelser, är dock, enligt generalpoststyrelsens uppgift, svår att få fullständig, hvarför den lämpligaste måttstocken, enligt samma källa, för bedömandet af poströrelsens storlek är antalet anställda tjänstemän.

Det förslag till distriktsindelning, som Kungl. Maj:ts proposition innehåller, tager emellertid hänsyn till poströrelsens storlek, mätt efter antalet tjänstemän, endast när det gäller att föreslå en indragning af nuvarande distrikt, men ej när det gäller att fastställa de nya distriktens omfattning.

Härvidlag synes icke någon maximigräns behöfva förefinnas, lika litet som man märker någon sträfvan att jämnt fördela arbetsbördan mellan de olika distrikten. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle genomsnittssiffran för antalet tjänstemän inom ett distrikt komma att utgöra 1,700 personer, men västra distriktet, som redan nu är det största, skulle, sedan Göteborg därmed förenats, komma att hysa en tjänstemannakår, som med icke mindre än 35 procent öfverskrider detta medeltal. Omfattningen af distriktets poströrelse, hvarom detta betydliga antal tjänstemän bär vittne, synes mig också vara alltför stort, jämfördt med hvad som ansetts vara lämpligt inom andra distrikt, för att böra ställas under en chef, hvartill dessutom kommer, att postförhållandena inom Göteborg, enligt hvad alla myndigheter medgifvit, i alldeles särskild grad kräfva chefens arbete och uppmärksamhet. Den arbetsbördan, som skulle komma att hvila på chefen för det nya västra postdistriktet, torde därför, om arbetet inom de andra distrikten antages vara tillräckligt för att utfylla en chefs tid, blifva af den omfattning, att man icke med fog kan af honom förvänta, vare sig kraftigare initiativ eller noggrannare tillsyn. Redan från denna synpunkt borde således en uppdelning af det föreslagna västra postdistriktet vara väl behöflig.

Härtill kommer ytterligare, att Göteborgs postala förhållanden icke kunna bedömas uteslutande af omfånget af poströrelsen därstädes. Göteborg är fortfarande Sveriges förnämsta handelsstad med en utländsk handelsomsättning, som för år 1906 uppgick till 22,9 proc. af hela rikets samt med 24,345,000 kronor öfversteg Stockholms. Det är gifvet, att i ett samhälle med så utpräglad merkantil karaktär postförhållandena skola få en helt annan betydelse samt nödvändigtvis fordra en annan behandling och större uppmärksamhet än annorstädes. Denna synpunkt har också beaktats af de lokala myndigheter, hvilka yttrat sig angående distriktsindelningen, och särskildt har den person, som utan jämförelse besitter den största praktiska erfarenheten på området, nämligen postdirektören i Göteborg, framhållit, att de postala förhållandena därstädes kräfva en chef, som kan och bör helt ägna sig åt desamma. Äfven de i Göteborg anställda posttjänstemännen och allmänheten, genom handelskammaren i Göteborg, hafva gifvit uttryck åt denna uppfattning.

Väl torde Göteborgs postdistrikt i sitt nuvarande omfång kanske vara väl litet för att gifva full sysselsättning åt en postdirektör med den uppgift, som i den kungl. propositionen föreslås, men det naturligaste och lämpligaste sättet att råda bot för denna olägenhet torde icke vara att såsom det föreslås upphäfva distriktet samt lägga detsamma in under det

distrikt, som redan nu har det största antalet tjänstemän, utan det riktiga härvidlag synes vara, att ur det Göteborg omgifvande distriktet utbryta de delar, som i postalt hänseende stå i organiskt sammanhang med Göteborg — hvarvid särskildt skärgårdsstäderna torde kunna komma i fråga — samt af dem tillsammans med Göteborg bilda ett nytt distrikt, det VII.

Ett liknande förfarande har föreslagits för Stockholm och torde väl också med fördel kunna användas för Göteborg.»

I anledning af det anförda får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att ett VII postdistrikt, omfattande Göteborg med lämpliga delar af nuvarande västra postdistriktet, måtte inrättas, samt i samband härmed höja anslaget till distrikts- och lokal-förvaltningarne med det belopp, som en dylik anordning kräver.

Stockholm den 25 januari 1909.

Erik Röing.

I motionen instämma:

Oskar Berg.

Johan Ekman.

K. G. Karlsson.

A. C. Lindblad.

K. Joh. Larsson.

Emil Kristensson.

Hjalmar Wik.